

De Minister van Klimaat en Groene Groei, mevrouw S. Hermans
t.a.v. Directeur Directie Realisatie Energietransitie, dhr. M. Hoenders
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Met afschrift aan de minister van VRO, mevrouw M. Keijzer
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Datum	Uw kenmerk	Contactpersoon
10 december 2025	KGG / 97684530	M.C. Steeman
Dossiernummer	Registratienummer	Telefoonnummer
25.1122161	25.1122754	072 582 8016
Onderwerp		Uw contactpersoon
reactie op uitvraag regioadvies pVAWOZ en 380kV NNHN		Dhr. S.J. Voest

Geachte mevrouw Hermans,

Bij brief van 28 maart 2025 heeft u aan de betrokken overheden gevraagd een gezamenlijk en samenhangend regioadvies te geven betreffende uw programma's VAWOZ en 380 kV NNHN. Wij hebben met de regiopartners intensief samengewerkt om te komen tot een regioadvies.

Voor Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) zijn gedurende dit proces de uitgangspunten van Water en Bodem Sturend, zoals vastgelegd in de rijksbrieven van 22 november 2022 (Water en bodem sturend) en 22 oktober 2024 (Water en bodem richtinggevend), leidend geweest. Uiteindelijk heeft dit gezamenlijke proces tot een concept-regioadvies geleid, waarin wij onze punten herkennen en ook grotendeels kunnen onderschrijven. Toch laten wij u via deze weg weten dat wij niet hebben ingestemd met het regioadvies en dit niet mede zullen ondertekenen. In deze brief lichten wij onze overwegingen die tot dat besluit hebben geleid toe.

Gedeeld energiebelang

Een stabiel elektriciteitsnetwerk dat voldoende capaciteit biedt is niet alleen voor de regio van groot belang, maar ook voor HHNK. Veel van onze assets zoals gemalen en rioolwaterzuiveringen zijn afhankelijk van dit netwerk. Verduurzaming van onze assets en het inzetten van alternatieve energiebronnen is ook afhankelijk van een dergelijk stabiel en toekomstbestendig netwerk en van de inzet op windenergie vanaf zee. In zoverre deelt HHNK het Rijksbelang voor de aanlanding van wind op zee en uitbreiding van het 380kV-netwerk. Daarnaast biedt deze ontwikkeling ons aanknopingspunten voor zogenoemde meekoppelkansen, bijvoorbeeld bij het gebruik van effluent uit rioolwaterzuiveringen bij groene waterstofproductie.

Wij willen graag met klem benadrukken dat deze brief en de onderliggende overwegingen betrekking hebben op een nieuw te bouwen vitale energie-infrastructuur zoals bedoeld in pVAWOZ en 380kV

Datum
10 december 2025

NNHN. Deze brief kan daarmee uitdrukkelijk niet gezien worden als een uitspraak over de wenselijkheid of veiligheid van bestaande functies of andere nieuw te vestigen functies zoals wonen of bedrijvigheid.

Onderzoek nodig

Deze brief is een momentopname. Voor HHNK is relevant dat onder meer onderzoeken naar de effecten van ondergrondse tracés op de waterkwaliteit, maar ook cascade- en keteneffecten bij uitval van onderdelen van het energienetwerk als gevolg van inundatie nog niet zijn gedaan. Veel onderzoeken of effectbeoordelingen die relevant zijn voor een volledige en integrale afweging zijn niet gedaan, of worden nog gedaan nadat de voorkeursbeslissing is genomen en de nieuwe planfase aan de orde is. Dit lijkt ons bij een dergelijk ambitieus energieprogramma de omgekeerde volgorde. HHNK blijft vanzelfsprekend als constructief partner betrokken bij het vervolgproces.

Wieringermeerpolder en voorkeurslocaties

Het regioadvies wijst in Noord-Holland Noord een aantal voorkeurslocaties aan in de Wieringermeerpolder. Wij willen benadrukken dat deze locaties niet de voorkeur genieten van HHNK.

De diepe ligging van de voorkeurslocaties in de Wieringermeerpolder leidt onze blik direct naar risico's. Risico's voor de waterveiligheid van deze locaties op zichzelf, maar ook risico's voor cluster- en keteneffecten bij uitval van die locaties zouden wat ons betreft doorslaggevend moeten zijn in het maken van een ruimtelijke keuze. Ook de meerlaagsveiligheidsbenadering maakt dat in laag 1 (preventie) gestreefd zou moeten worden naar het maken van een duurzaam veilige(re) ruimtelijke keuze.

De voorkeurslocaties in Noord-Holland Noord die in het regioadvies worden benoemd liggen alle in de Wieringermeerpolder in de nabijheid van Agriport. Uit een analyse van het water- en bodemsysteem volgt dat *ontwikkeling van deze locaties (ook met adaptatie) een claim legt op de toekomst en vraagt om een goede afweging van de locatiekeuze*. Voornaamste reden voor deze categorisering is de kwetsbare ligging van deze locaties op 4,2 tot 4,8 meter onder NAP.

In het regioadvies wordt negatief geadviseerd over alternatieve locaties bij Schagen en De Weel. Deze locaties zijn gelegen op plaatsen die *bekeken vanuit 'water en bodem' of 'klimaatverandering' vragen om aanvullende randvoorwaarden. Randvoorwaarden die ons inziens goed uitvoerbaar zijn*. Deze locaties zijn 0,7 tot 1,20 meter onder NAP gelegen.

Gezamenlijke quickscan

De voorkeurslocaties in NH-Noord zijn onderbouwd op basis van onder meer technische voorkeuren en landschappelijke impact. Bij deze ruimtelijke ordeningskeuze wordt daarmee de kwetsbare ligging onder zeeniveau als ondergeschikt belang gezien. Om die reden heeft Provincie Noord-Holland, in samenspraak met gemeente Hollands Kroon en HHNK, een quickscan laten uitvoeren naar de waterveiligheid in de Wieringermeerpolder.

In deze quickscan worden oplossingsrichtingen voor het beperken van overstromingsrisico's voor de nieuw te bouwen energieinfrastructuur benoemd. Eén van deze opties is om de kans op een overstroming te verkleinen door de normering van de dijk te verhogen. De andere opties zijn heroverweging van de locatiekeuze en ophoging van energie-assets en terreinen. Deze quickscan maakt deel uit van het regioadvies.

Datum
10 december 2025

Als normtoets van de Wieringermeerdijk is in de quickscan een maatschappelijke kosten en baten-analyse uitgevoerd (MKBA). Hiermee wordt een economisch optimale kans berekend: de kosten van een dijkverzwaring afgezet tegen de potentiële economische schade als gevolg van dijkdoorbraak en innundatie. De berekening in de quickscan is geactualiseerd ten opzichte van de MKBA-berekening uit 2016 die voorafgaand aan de vaststelling van de huidige normering is uitgevoerd. De economische waarde van de energievoorzieningen, datacenters en Agriport is toegevoegd. Uit beide MKBA-berekeningen (2016 en 2025) komt een hogere (strengere) kans dan de thans wettelijk vastgestelde norm.

Normeringen

Een hoge kans uit een MKBA-berekening is met name te verklaren door de relatief lage kosten van een dijkversterking (onbebouwde strekking). De wettelijke normen zijn in 2017 na een uitgebreid politiek-bestuurlijk proces vastgesteld, waarbij de keuze is gemaakt om de Wieringermeerdijk een gelijke norm te geven als de waterkeringen langs het IJssel- en Markermeer en daarmee lager dan de norm die uit de MKBA berekend was. Beredeneerd is dat een dijknormering die bedoeld is voor de bescherming van - voornamelijk - economische activiteiten (de Wieringermeerdijk) niet hoger zou moeten zijn dan de berekende norm voor een dijk die bedoeld is voor het - voornamelijk - beschermen tegen slachtoffers (de IJssel- en Markermeerdijken), waarna de keuze is gemaakt de beide normen gelijk te stellen.

De vraag of de normering van de dijk na realisatie van nieuwe energie-infrastructuur ook daadwerkelijk wijzigt en een dijkverzwaring moet worden uitgevoerd, is een politiek-bestuurlijk proces en vergt een wetswijziging. In het regioadvies wordt daarom "met klem verzocht" de normering te verhogen en een dijkverzwaring uit te voeren bij deze locatiekeuze. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat geeft op dit moment ambtelijk uitdrukkelijk aan niet bereid te zijn daarin mee te gaan. Bestuurlijk is dat standpunt niet bevestigd.

Door HHNK is aangegeven dat het verhogen van de normen en een daar uit voortvloeiende dijkverzwaring niet voor rekening mogen komen van de ingezetenen van HHNK. Daarbij is tevens aangegeven dat een dijknormering uitgaat van een aanvaardbaar risiconiveau op basis van natuurlijke uitgangspunten. Dat aanvaardbare risiconiveau betekent geen garantie op het uitblijven van calamiteiten. Het berekende risico kan zich in beginsel op elk moment voordoen, nog los van plotse externe factoren of bewuste menselijke invloed.

Risico voor HHNK

Het uitspreken van een voorkeur voor de locaties in de Wieringermeerpolder legt een meervoudig risico eenzijdig bij HHNK, namelijk:

- Een eventuele verhoging van de dijknormering en een daaruit voortvloeiende fysieke verhoging van de primaire kering zou onderdeel moeten uitmaken van de locatiekeuze en voor rekening moeten blijven van de initiatiefnemers (het Rijk). Nu dat gegeven onzeker is, blijft HHNK verantwoordelijk voor de waterveiligheid in de Wieringermeerpolder en de te maken kosten;
- Ook bij een verhoging van de normering en een fysieke verhoging van de primaire kering blijft er altijd een risico bestaan op calamiteiten, inclusief keten- en clustereffecten, waarvoor HHNK verantwoordelijkheid draagt. Aanvullend daarop kan deze locatiekeuze gezien worden als een risicoaanvaarding;
- Of de voorkeurslocaties klimaatrobust en veilig uitgevoerd kunnen worden is nog onzeker, HHNK draagt verantwoordelijkheid voor de uitvoering en/of een deel van de kosten die daarmee gemoeid zijn (of met het inrichten van het watersysteem).

Datum
10 december 2025

Op het moment dat HHNK dit regioadvies mede-ondertekent, zou dit het signaal afgeven dat wij de voorkeurslocaties ondersteunen en bereid zijn de kosten en risico's voor deze locatiekeuze (deels) op ons te nemen. Om dat te voorkomen en om de keuze en consequenties van die locatiekeuze volledig bij de initiatiefnemers te laten, kunnen wij niet instemmen met dit regioadvies.

Zoals eerder aangegeven willen wij als partner constructief zoeken naar betere oplossingen voor dit grote maatschappelijke vraagstuk.

Hoogachtend,

namens het college van dijkgraaf en hoogheemraden,

de secretaris,

de dijkgraaf,

M.J. Kuipers

Ir. R.P.G. Bosma